

Crna Gora
Novi zakonodavni okvir u stručnom
obrazovanju
Finansiranje učenja uz rad

Zora Bogićević
Ministarstvo prosvjete

Zakon o stručnom obrazovanju (2017)

Škola može izvoditi stručno obrazovanje u cjelini ili teorijski dio u školi, a praktično obrazovanje ili dio praktičnog obrazovanja kod poslodavca

Isti obrazovni program za školski i dualni oblik obrazovanja

Ugovor o nastavi - međusobna prava i obaveze između škole i poslodavca

- Ugovor zaključuju direktor škole i poslodavac
- Uslove koje mora da ispunjava poslodavac utvrđuje škola

Individualni ugovor o praktičnom obrazovanju - međusobna prava i obaveze između učenika i poslodavca

- Ugovor zaključuju poslodavac i roditelj učenika
- Uslove koje mora da ispunjava poslodavac utvrđuje Centar za stručno obrazovanje

2002 - Uslove utvrđuje udruženje

2013 - Uslove utvrđuju škola i poslodavac

Zakon o stručnom obrazovanju (2017)

Individualni ugovor o praktičnom obrazovanju sadrži:

- ime i prezime učenika, godinu rođenja, prebivalište i ime roditelja, odnosno staratelja ili usvojitelja;
- naziv, sjedište i djelatnost poslodavca;
- obrazovni program po kome se učenik obrazuje;
- početak i vrijeme trajanja obrazovanja učenika;
- raspored praktičnog obrazovanja *do kraja školske godine*;
- podatke o odgovarajućem stručnom obrazovanju zaposlenog kod poslodavca koji je odgovoran za obrazovanje učenika;
- prava i dužnosti učenika;
- dužnosti poslodavca;
- i druga pitanja od značaja za obavljanje praktičnog obrazovanja.

Instruktor praktičnog obrazovanja - najmanje *5 godina* radnog iskustva u struci

- (2002 – 2013) - raspored praktičnog obrazovanja *do kraja nastavne godine*

Zakon o stručnom obrazovanju (2017)

- ako se *ugovor* o obrazovanju *raskine* zbog neispunjavanja obaveza poslodavca, *škola* preuzima obavezu zaključivanja novog ugovora sa drugim poslodavcem;

2002 – 2007 - *udruženje* preuzima obavezu zaključivanja novog ugovora sa drugim poslodavcem

- *nivo postignuća* praktičnog obrazovanja učenika koji se obrazuju kod poslodavca provjeravaju *škola i poslodavac*

2002 – 2007 - nivo postignuća praktičnog obrazovanja učenika kod poslodavca provjerava *udruženje*

Postupak provjere uređen odgovarajućim Pravilnikom
Učešće udruženja poslodavaca

Zakon o stručnom obrazovanju (2017)

Naknada učeniku u dualnom obrazovanju:

- prvi razred - najmanje 10% prosječne *neto* zarade
- drugi razred - najmanje 15% prosječne *neto* zarade
- treći razred - najmanje 20% prosječne *neto* zarade

Za prvi i drugi razred naknada se obezbjeđuje iz Budžeta

Za treći razred naknadu obezbjeđuje poslodavac

Naknada učeniku u dualnom obrazovanju u periodu 2002-2013:

- prvi i drugi razred - najmanje 15% prosječne *bruto* zarade
- treći razred - najmanje 20% prosječne *bruto* zarade

Naknadu obezbjeđuje poslodavac

Zakon o stručnom obrazovanju (2017)

Za vrijeme trajanja praktičnog obrazovanja kod poslodavca učenik *ne ostvaruje prava iz radnog odnosa*

Poslodavac je dužan da, pored ostalog:

- učeniku *obezbjedi zaštitu na radu*
- *brine o zdravlju* učenika u toku rada

2002- 2013.

- za vrijeme trajanja praktičnog obrazovanja kod poslodavca učenik *ostvaruje prava iz radnog odnosa*, u skladu sa propisima o radu
- za vrijeme trajanja individualnog ugovora o obrazovanju kod poslodavca, učenik ima pravo *na penzijsko i zdravstveno osiguranje*

Školske 2004/2005 - 2006/2007

- ▶ Školske 2004/2005. godine upisani su učenici u dualni oblik obrazovanja za obrazovne programe Automehaničar (jedna škola, 20 učenika) i Frizer (tri škole, 67 učenika). Upisano je ukupno 87 učenika, od kojih je 79 završilo obrazovanje.
- ▶ Školske 2005/2006. godine po jedna škola je upisala učenike u dualnom obliku obrazovanja. Upisano je 19 učenika u obrazovni program Automehaničar i 25 učenika u obrazovni program Frizer. Diplomom su stekli 32 učenika.
- ▶ Školske 2006/2007. godine jedna škola upisala je 16 učenika u dualnom obliku obrazovanja za obrazovni program Automehaničar. Svi učenici su završili obrazovanje.
- ▶ Ukupno, u ove tri školske godine obrazovanje u dualnom obliku završilo 127 učenika.

Školska 2017/2018. godina

U dualno obrazovanje upisana 264 učenika:

- I razred - 175 učenika
- II razred - 83 učenika
- III razred - 6 učenika

14 obrazovnih programa - Kuvar, Konobar, Automehaničar, Frizer, Zavarivač, Instalater sanitarnih uređaja, grijanja i klimatizacije, Elektroinstalater, Pekar, Prodavač, Monter telekomunikacionih sistema, Poslastičar, Bravar, Autoelektričar i Obradivač plemenitih metala

Dualno obrazovanje realizuje se u:

- - 17 stručnih škola
- - 12 opština: Podgorici, Nikšiću, Bijelom Polju, Pljevljima, Herceg Novom, Rožajama, Baru, Beranama, Plavu, Tivtu, Budvi i Kolašinu
- - sa 97 poslodavaca

Predstoji

Povećanje obima realizacije praktičnog obrazovanja u realnom radnom okruženju kod svih obrazovnih programa (u školskom obliku) i unapređenje mehanizama obezbjeđenja kvaliteta

- Monitoring i evaluacija dualnog obrazovanja u školskoj 2017/2017. godini - Koordinaciono tijelo, stručne službe Centra za stručno obrazovanje
- Obuka instruktora praktičnog obrazovanja
- Unapređenje mehanizama obezbjeđenja kvaliteta praktičnog obrazovanja kod poslodavca

Hvala na pažnji.

